

EEN BETERE BIOTOOP BEGINT

BIJ JEZELF

Tekst en foto Jeroen Koorevaar

Jeroen Koorevaar is werkzaam bij Adviesbureau E.C.O. Logisch (www.eco-logisch.com). Voor inventarisatie en monitoren van (beschermde) flora/fauna en advies over toepassing van Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet bij projecten op gebied van ruimtelijke ontwikkeling.

Heeft u ook een eenvoudig uit te voeren maatregel om de biotoop te verbeteren? Mail uw tip naar redactie@jagersvereniging.nl o.v.v. biotooptip en wellicht wordt uw tip in een volgende editie vermeld. U ontvangt dan een zaadmengsel met inheemse soorten voor de aanleg van een stukje bloemrijk grasland of akkerrand.

Het agrarisch cultuurlandschap verliest door schaalvergroting steeds meer kleine elementen. Ruigten, struiken, heggen, wildakkers en faunaranden bieden dekking en voedsel voor het wild en vele andere diersoorten. In overleg met de grondgebruiker kan vaak met een kleine ingreep het landschap aantrekkelijker worden gemaakt voor de fauna. Ecoloog Jeroen Koorevaar geeft praktische tips.

Wat ga ik doen?

Poelen hebben van oudsher een functie, bijvoorbeeld als drinkwatervoorziening voor het vee. Naast vee maken ook andere dieren gebruik van deze voorziening. Door poelen aan te leggen, ontstaat habitat waar vele soorten van kunnen profiteren voor voeding en voortplanting.

Voor welke soorten?

Vaak worden poelen aangelegd ten gunste van kikkers, padden en salamanders, die het visvrije water gebruiken voor de voortplanting. Wanneer een poel jaarrond water bevat, vormt deze ook een voortplantingslocatie voor libellen, juffers en waterkevers. Weidevogels kunnen profiteren van de insectenrijkdom van de flauwe oevers en ook moerasplanten kunnen hier ontwikkelen.

Waar?

Poelen worden bij voorkeur aangelegd op plaatsen met een hoge grondwaterstand of waar sprake is van kwel. Een poel in een landbouwgebied kan, met oog op het gebruik van de grond, het beste op de kop van een perceel worden aangelegd. Als een poel voor de voortplanting van amfibieën wordt gebruikt, moet er in de omgeving struweel aanwezig zijn. Is de poel hoofdzakelijk bedoeld voor weidevogels, dan kunnen er beter geen hoge bomen bij in de buurt staan.

Wanneer?

Het aanleggen van een poel kan het gehele jaar worden uitgevoerd. Wanneer een poel in de nazomer wordt aangelegd, kan deze het volgende voorjaar al dienst doen als voortplantingswater voor amfibieën en tafeltje-dek-je voor weidevogels.

Droogvallen

Een poel hoeft niet jaarrond water te bevatten, tenzij gestreefd wordt naar voortplanting van aan water gebonden insecten zoals libellen en juffers. Voor amfibieën en weidevogels is droogvallen na augustus geen probleem.

Hoe ga ik te werk?

Met een graafmachine wordt de bodem ontgraven. Een doorsnede van 5 tot 15 meter en een diepte van 1 tot 1,5 meter onder het maaiveld volstaat, groter mag natuurlijk ook. Zorg voor een grillige, slikkige oever dat (deels) een flauw talud van circa 1:10 heeft. Wanneer de ruimte beperkt is, heeft een flauwe noordoever in verband met de stand van de zon de voorkeur. Voor de zuidoever kan een talud van 1:2 worden aangehouden. Door de poel de vorm van een hoefijzer te geven wordt het landgebruik beperkt en het oeveroppervlak vergroot. Betreding van de oevers door vee is gunstig voor weidevogels. Raster zo mogelijk ongeveer de helft van de poel uit, dit is weer gunstig voor onder andere de vegetatie. Voorkom dat de poel dichtgroeit door periodiek te schonen. Doe het ene jaar de ene helft en het andere jaar de andere. Zo blijft altijd een deel van de poel intact. Bagger uit de poel kan als sliblaag op de flauwe oever worden aangebracht. Ook dit is weer gunstig voor weidevogels. •

Meer informatie over het aanleggen en onderhoud van poelen kunt u onder andere vinden op www.ravon.nl of www.landschapsbeheernederland.nl